

גזרת בעו"י

נחי עה"פ וי"ו או יוד

מהי גזרת נעו"י ?

- לגזרה זו שייכת כלל הפעלים אשר האות השורשית השנייה שלהם היא יוד או וי"ו .
- נחי (לא נשמעות/ לא מנוקדות) עה"פ (האות השנייה של השורש) וי"ו או יוד .
- במצגת נבחן את הגזרה בבניינים השונים .

בניין הפעיל

- התלמיד **הבין** את החומר הנלמד .
- האותיות ה"א ויוד שייכות להפעיל .
- נלך לפי הכלל: 2 אותיות שורש- יש להוסיף לשורש וי"ו או יוד .
- שורש – ב.ו.נ / ב.י.נ (או וי"ו או יוד)
- בזמן הווה : מְבִין
- בזמן עתיד : יִבִּין
- בזמן ציווי : הִבֵּן

בניין הופעל

- בבניין הופעל, יש להעביר לבניין הפעיל על מנת למצוא את השורש.
- מדוע ?
- גזרת נפי"ו וגזרת נעו"י נראות אותו הדבר ועל כן יש להעביר לבניין הפעיל על מנת לקבוע את הגזרה הנכונה .
- לדוגמה :
- (1) ידו הוּשְׁטָה אל על
- (2) הספינה הוּשְׁטָה במרחבי הים התיכון .

בניין הופעל

- תחילה נזהה את הבניין, הזמן והגוף הנתונים:
- (1) ידו הוּשְׁטָה אל על.
- (2) הספינה הוּשְׁטָה במרחבי הים התיכון .

- (1) בניין הופעל, זמן עבר, גוף נסתרת
- (2) בניין הופעל, זמן עבר, גוף נסתרת

- על מנת למצוא את השורש נעביר את הפעלים לבניין הפעיל בזמן עבר (משמעות פעילה)
- (1) הוא הוּשֵׁיט את ידו אל על .
- (2) הקפטן הוּשֵׁיט את הספינה במרחבי הים התיכון .

ניתוח הפעלים

- (1) הוא הושיט את ידו אל על .
- (2) הקפטן השיט את הספינה במרחבי הים התיכון .
- הושיט – הפעיל – י.ש.ט
- השיט – הפעיל – ש.ו.ט- ש.י.ט

פועל	שורש	בניין	זמן	גוף	גזרה
(1)	י.ש.ט	הופעל	עבר	נסתרת	נפי"ו
(2)	ש.ו.ט / ש.י.ט	הופעל	עבר	נסתרת	נעו"י

בניין נפעל

- בבניין נפעל צורות העבר וההווה זהה .
- האות נון מציינת את הבניין ולא את השורש .
- הצבא נָסוּג מהמוצב שבוע שעבר .
- הצבא נָסוּג מהמוצב בדקות הללו ממש .
- ניתוח הזמן יעשה על פי ההקשר הנתון במשפט .
- בזמן עתיד : חד"ח – חיריק , דגש , חולם מלא
- בלית ברירה אנו נסוג מעמדתנו .

המשך בניין נפעל

○ בזמן ציווי : הסוג

○ שם פועל - להסוג

בניין פעל (קל)

- בבניין קל פעלי עו"י הם בעלי שתי אותיות בזמן עבר והווה .
- הצורות הן זהות וניתן להבדיל ביניהן רק לפי הקשר הזמן הנתון במשפט .

השורש	עבר	הווה
ש.י.ר	נָשַׁר	נֶשֶׁר
ר.ו.צ	רָצַח	רֹצֵחַ
ט.ו.ס	טָסַח	טֹסֵחַ

- הזמר נֶשֶׁר ללא קולות ליווי בהופעה של שבוע שעבר .
- הוא נֶשֶׁר את ההמנון בדקות אלו ממש .

המשך בניין פעל (קל)

- בזמן עתיד יופיעו הן אותיות אית"ן והן כלל אותיות השורש .
- התייר יְטוּס בטיסת הלילה בשעה הנקובה .
- הזמר יְשִׁיר את "שיר השלום" בבמה המרכזית .
- האצן יְרוּץ את ריצת השמונה מאות במקצה הבא.

הבניינים הכבדים

- בפיעל, פועל והתפעל חוזרת התבנית של הכפלת האות האחרונה ולפניה האות וי"ו .
- סימן ההיכר – דגש בעה"פ – נשמט (אינו מופיע)
- לדוגמה :
- התלמיד מְעוֹדֵד את חברו יאיר – בניין פיעל
- החבר מְעוֹדֵד ע"י חברו הטוב ניר- בניין פועל
- בעקבות השיחה הַתְּעוֹדֵד יאיר – בניין התפעל

כיצד נזהה את בניין פיעל ?

- בבניין פיעל קיים הצליל E לאורך כל הנטייה.
- סימן ההיכר – דגש בעה"פ – נשמט (אינו מופיע).
- עבר : התלמיד עוֹד את חברו יאיר .
- הווה : התלמיד מְעוֹד את חברו יאיר.
- עתיד : התלמיד יְעוֹד את חברו יאיר .

כיצד נזהה את בניין פועל ?

- בבניין פועל קים הצליל A לאורך הנטייה .
- סימן ההיכר – דגש בעה"פ – נשמט (אינו מופיע) .
- עבר : הנער עוֹד ע"י חברו הטוב ניר .
- הווה : הנער מְעוֹד ע"י חברו הטוב ניר .
- עתיד : הנער יְעוֹד ע"י חברו הטוב ניר .

כיצד נזהה בבניין התפעל ?

- לאורך כל הנטיה קיימת האות תי"ו המציינת את התפעל והצליל E
- סימן ההיכר – דגש בעה"פ – נשמט (אינו מופיע)
- לדוגמה :
- עבר : בעקבות השיחה הַתְּעוֹדָד יאיר .
- הווה: בעקבות השיחה מְתַעוֹדָד יאיר.
- עתיד : בעקבות השיחה יִתְעוֹדָד יאיר.